Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2026)0185

Represija i pogubljenja prosvjednika, disidenata, političkih zatvorenika i pripadnika vjerskih manjina u Iranu

Rezolucija Europskog parlamenta od 21. svibnja 2026. o represiji i pogubljenjima prosvjednika, disidenata, političkih zatvorenika i pripadnika vjerskih manjina u Iranu (2026/2733(RSP))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Islamskoj Republici Iranu,

– uzimajući u obzir članak 150. stavak 5. i članak 136. stavak 4. Poslovnika,

A. budući da se iranski narod suočio s najvećim masovnim ubojstvom prosvjednika u povijesti te zemlje nakon ustanka 2025. – 2026., pri čemu su poginuli deseci tisuća ljudi, uključujući najmanje 236 maloljetnika, kao i s masovnim pritvaranjima, pogubljenjima, mučenjem i svakodnevnim terorom; budući da Iran ima najvišu stopu smrtne kazne po stanovniku na svijetu; budući da režim koristi aktualni rat kao pokriće da bi dodatno ubrzao pogubljenja;

B. budući da je Međunarodna neovisna misija UN-a za utvrđivanje činjenica u Iranu upozorila da bi se ta represija mogla smatrati zločinima protiv čovječnosti;

C. budući da su u ožujku 2026. vlasti počele pogubljivati prosvjednike koji su sudjelovali u siječanjskim prosvjedima nakon montiranog kaznenog progona na temelju priznanja stečenih mučenjem, seksualnim nasiljem, emitiranjem prisilnih priznanja i lažnim smaknućima;

D. budući da režim nerazmjerno cilja vjerske i etničke manjine, uključujući Ahvazijce, Afganistance, Azerbajdžance, bahaiste, Beludže, kršćane, Židove, Kurde, sunite i zoroastrijce; budući da je režim pojačao svoju kampanju protiv aktivista za prava žena, novinara i boraca za ljudska prava;

1. izražava solidarnost s iranskim narodom i njegovom borbom za slobodu, demokraciju i ljudska prava;

2. osuđuje povećanje represije od strane režima i primjenu smrtne kazne kako bi se odvratila politička mobilizacija; zahtijeva da se pogubljenja odmah zaustave i da se smrtna kazna u potpunosti ukine;

3. žali zbog tajnog pogubljenja disidenata u ožujku i travnju 2026., posebno maloljetnika; odaje počast iznimnoj hrabrosti pogubljenih;

4. zahtijeva trenutačno i bezuvjetno puštanje na slobodu svih političkih zatvorenika u pritvoru i privođenje pravdi odgovornih za nasilje počinjeno u toj zemlji;

5. ističe kako uhićenja Peyvanda i Borne Naimija iz bahaističke zajednice još jednom pokazuju brutalnu represiju režima nad manjinama i poziva na njihovo trenutačno i bezuvjetno puštanje na slobodu;

6. poziva Vijeće da proširi sankcije protiv iranskih dužnosnika odgovornih za represiju, uključujući pripadnike pravosuđa, zatvorske uprave i Islamske revolucionarne garde (IRGC) te subjekte povezane s vrhovnim vođom;

7. poziva na nametanje sankcija protiv imovine IRGC-a i odanih članova obitelji pripadnika IRGC-a te na to da im se zabrani ulazak u EU;

8. poziva države članice da zatvore iranske diplomatske misije povezane s transnacionalnom represijom;

9. poziva Komisiju i države članice da smanje razlike u provedbi sankcija;

10. poziva države članice da osiguraju da Misija za utvrđivanje činjenica ima odgovarajuća sredstva i da podijele informacije s njome te da osnuju sud za Iran kako bi se omogućilo privođenje odgovornih pravdi i zajamčila univerzalna nadležnost na europskim sudovima;

11. osuđuje blokadu interneta nametnutu u Iranu i poziva EU i partnere sličnih stavova da Irancima osiguraju načine za siguran pristup internetu;

12. poziva države članice da pri procesuiranju predmeta u okviru nacionalnih pravnih okvira na odgovarajući način uzmu u obzir ranjivost progonjenih Iranaca;

13. poziva potpredsjednicu Komisije / visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Vijeće i države članice da ljudska prava, oslobađanje svih političkih zatvorenika, okončanje pogubljenja i odgovornost za žrtve učine ključnim elementima svakog angažmana za okončanje aktualnog rata;

14. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica te vlastima Islamske Republike Irana.